

**KLAIPĖDOS VALSTYBINĖS KOLEGIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS VALDYMO TVARKOS TVIRTINIMO**

2020 m. lapkričio 4 d. Nr. V1 – 126
Klaipėda

Atsižvelgdama į direktoriaus pavaduotojos mokslui ir studijoms Nijolės Galdikienės 2020-10-29 teikimą Nr. V7-057,
t v i r t i n u Intelektinės nuosavybės valdymo tvarkos aprašą (pridedama).

Direktore

Gražina Markvaldienė

Parengė
Studijų specialistė
Rūta Ljėgaudienė

2020-11-04

KLAIPĖDOS VALSTYBINĖS KOLEGIJOS INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos valstybinės kolegijos intelektinės nuosavybės tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja teises ir pareigas, susijusias su Klaipėdos valstybinės kolegijos (toliau – Kolegija) darbuotojų, studentų bei asmenų, dalyvaujančių kitoje Kolegijos vykdomoje veikloje, sukurtais intelektinės veiklos rezultatais, taip pat nustato šių rezultatų valdymo tvarką ir jos įgyvendinimą.
2. Aprašas parengtas vadovaujantis Kolegijos statutu ir intelektinės nuosavybės teisių apsaugai taikomais Lietuvos Respublikos įstatymais ir įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais.
3. Aprašas taikomas Kolegijos darbuotojams ir studentams bei asmenims, dalyvaujantiems kitoje Kolegijos vykdomoje veikloje, susijusioje su intelektinės nuosavybės kūrimu.
4. Šiame apraše vartojamos sąvokos:
 - Autorius** – Kolegijos darbuotojas ar studentas, sukūręs intelektinės nuosavybės objektą.
 - Bendraautorai** – asmenys, bendru kūrybiniu darbu sukūrę intelektinės nuosavybės objektą, nepaisant to, ar tas objektas sudaro nedalomą visumą, ar susideda iš dalių, kurių kiekviena gali turėti savarankišką reikšmę. Bendraautoriumi nelaikomas asmuo, suteikęs materialinę, techninę ar organizacinę pagalbą kuriant intelektinės nuosavybės objektą.
 - Geroji patirtis** (angliškai know-how) – įvairaus pobūdžio ar turinio žinių visuma, susijusi su jų turėtojo patirtimi bei kompetencija.
 - Intelektinė nuosavybė** (toliau - IN) – teisiškai pripažinta protinės veiklos rezultatų (literatūros, mokslo, meno ir kiti autoriai kūriniai, pramoninės nuosavybės objektai, kompiuterių programos, duomenų bazės, gerosios patirties (angl. know-how) pavyzdžiai, komercinė paslaptis ir kt.) nuosavybė.
 - Moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra ir inovacijos (toliau – MTEPI)** – tai kūrybiškas ir sistemingas darbas, atliekamas siekiant plėsti turimas žinias, įskaitant žinias apie žmoniją, kultūrą ir visuomenę, ir rasti naujų tokių žinių pritaikymo būdų.
 - MTEPI veiklų (projektų) partneriai** – fiziniai ir (arba) juridiniai asmenys, bendradarbiaujantys su Kolegija ir dalyvaujantys tiesioginėse ar netiesioginėse MTEPI veiklose (projektuose), turintys teises ir įsipareigojimus, apibrėžtus sutartyse.
 - Neturtinės teisės** yra neekonominio pobūdžio, jos pripažįstamos tik pačiam autoriui – yra neperduodamos ir nepaveldimos, nes yra neatsiejamai susijusios su pačia autoriaus asmenybe, t. y. jo vardu, jo garbe ir reputacija. Tai autorystės teisė, teisė į autoriaus vardą, teisė į kūrinio neliečiamybę.
 - Pramoninės nuosavybės objektai** – išradimai, pramonės dizainas, prekių ir paslaugų ženklai, puslaidininkinių gaminių topografijos, augalų veislės ir kt. Teisės į pramoninės nuosavybės objektus yra registruojamos ir patvirtinamos specialiu dokumentu – patentu arba liudijimu.
 - Turtinės teisės** suteikia autoriui teisę kontroliuoti (t. y. leisti arba uždrausti) jo kūrinio bet kokį panaudojimą (atgaminimą, išleidimą, vertimą, adaptavimą, platinimą, viešą rodymą, viešą atlikimą, viešą paskelbimą ir t. t.) ir užtikrina galimybę gauti autorinį atlyginimą už kiekvieną kūrinio naudojimo būdą. Tai ekonominio pobūdžio teisės, kuriomis savo nuožiūra autorius gali disponuoti (jas perduoti ar suteikti kitiems asmenims).

Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme, Lietuvos Respublikos mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatyme, Lietuvos Respublikos patentų įstatyme, Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatyme ir kituose intelektinę nuosavybę reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir juos įgyvendinančiuose poįstatyminiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISĖS

5. Asmeninės **neturtinės teisės** į intelektinės nuosavybės objektus priklauso juos sukūrusiems autoriams.
6. Visos **turtinės teisės** į Kolegijos *darbuotojų* sukurtus intelektinės nuosavybės objektus ir su tuo susijusią materialiąją medžiagą maksimalia įstatymų nustatyta apimtimi neribotoje teritorijoje priklauso Kolegijai, jeigu sutartimis nėra nustatyta kitaip, ir jeigu jie sukurti:
 - 6.1. darbuotojui vykdant tarnybines pareigas ar darbo funkcijas, numatytas darbo sutartyse, pareiginiuose nuostatuose, pareigybių aprašymuose ar kituose Kolegijos vidaus dokumentuose;
 - 6.2. darbuotojui vykdant Kolegijos MTEPI veiklas ir (ar) dalyvaujant Kolegijos MTEPI veiklose;
 - 6.3. darbuotojui vykdant Kolegijos teisėtus pavedimus ir (ar) paskirtas užduotis;
 - 6.4. darbuotojui pasinaudojus Kolegijos ištekliais.
7. Turtinės teisės priklausomybė į darbuotojų sukurtus *leidybos produktus* apibrėžtos Kolegijos *leidybos nuostatuose*.
8. Visos **turtinės teisės** į Kolegijos *studentų* sukurtus intelektinės nuosavybės teisių objektus maksimalia įstatymų nustatyta apimtimi neribotoje teritorijoje priklauso Kolegijai, jeigu sutartimis nėra nustatyta kitaip, ir jeigu jie sukurti Kolegijoje studijų metu:
 - 8.1. studentui dalyvaujant Kolegijos MTEPI veiklose;
 - 8.2. studentui gavus tiesioginį Kolegijos finansavimą, stipendiją arba atlygį, skirtą intelektinės nuosavybės objekto sukūrimui;
 - 8.3. studentui pasinaudojus Kolegijos ištekliais (laboratorijomis, techninėmis priemonėmis, paslaugomis, finansiniais ir (ar) žmogiškaisiais ištekliais, intelektinės nuosavybės objektais), be kurių studentas intelektinės nuosavybės objekto nebūtų sukūręs arba sukūrimas būtų iš esmės apsunktas.
9. Kolegijai vykdant bendras MTEPI veiklas, įgyvendinant projektus su partneriais ar vykdant užsakomąsias MTEPI veiklas, turtinių teisių į sukurtus intelektinės nuosavybės objektus turėtojas nustatomas atskiru raštišku susitarimu.
10. Kolegija, įstatymų nustatyta tvarka, turi teisę susitarti su trečiaisiais asmenimis dėl atlygintinos arba neatlygintinos teisės naudoti intelektinės nuosavybės objektus suteikimo arba šios teisės perleidimo Kolegijai. Sutartyje turi būti nustatyta, kad pasibaigus laikotarpiui, kuriam Kolegijai buvo suteiktos ar perleistos turtinės teisės į intelektinės nuosavybės objektą, Kolegija turi pirmumo teisę pratęsti sutartį tokiomis pačiomis arba kitomis sutarties šalies siūlomomis sąlygomis.
11. Autoriaus siūlymu Kolegijai atskiru susitarimu gali būti perleistos autoriui priklausančios turtinės teisės į intelektinės nuosavybės objektus. Kolegijos siūlymu autoriui atskiru susitarimu gali būti perleistos Kolegijai priklausančios turtinės teisės į intelektinės nuosavybės objektus.

III SKYRIUS INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TEISIŲ APSAUGA

12. Kolegija turtinių teisių į intelektinės nuosavybės objektus galiojimo laikotarpiu įstatymų nustatyta tvarka administruoja, prižiūri ir gina Kolegijai priklausančias turtines teises į

intelektinės nuosavybės objektus, taip pat sprendžia kitus klausimus, susijusius su Kolegijos intelektine nuosavybe.

13. Kolegijos darbuotojai ir studentai privalo užtikrinti, kad intelektinės nuosavybės kūrimo ir komercinimo metu nebus pažeistos trečiųjų asmenų teisės ar teisėti interesai. Išaiškėjus tokiam pažeidimui, Kolegijos darbuotojai ir studentai prisiima asmeninę atsakomybę už padarytą žalą ir nuostolius.
14. Tais atvejais, kai turtinės teisės į intelektinės nuosavybės objektą priklauso autoriui arba kai Kolegija yra atsisakiusi turtinių teisių į intelektinės nuosavybės objektą ir perleidusi jas autoriui, autorius yra atsakingas už teisių į intelektinės nuosavybės objektą apsaugos įgyvendinimą ir gina jas savarankiškai.
15. Už autorių neturtinių teisių priežiūrą ir gynimą visais atvejais yra atsakingas pats autorius.
16. Kolegijos darbuotojai ir studentai, norėdami publikuoti (t. y. viešai skelbti), komerciniais tikslais naudoti Kolegijai priklausančius intelektinės nuosavybės objektus, turi gauti raštišką leidimą: darbuotojai – jų tiesioginio vadovo, studentai – katedros vedėjo.
17. Kolegijoje konfidenciali informacija ir jos apsauga nustatoma atskiru Kolegijos direktoriaus įsakymu ir raštiškais susitarimais.
18. Intelektinės nuosavybės registravimas ir disponavimas:
 - 18.1. Pramoninės nuosavybės objektų registravimo dokumentai (patentai, prekių ženklų, pramonės dizaino liudijimai ir pan.), licencijavimo (įskaitant gerosios patirties) ar pardavimo sutartys registruojamos ir saugomos Kolegijoje nustatyta tvarka.
 - 18.2. Autorių teisių objektai, kurių teisės priklauso Kolegijai, saugomi tuose padaliniuose, kur buvo sukurti. Pasibaigus Kolegijos teisių į autorių teisių objektus galiojimui, kūriniai perduodami autoriams jiems raštiškai pateikus prašymą.

IV SKYRIUS INTELEKTINĖS VEIKLOS REZULTATŲ KOMERCINIMAS

19. Darbuotojas ar studentas, sukūręs MTEPI rezultatą, į kurį turtinės teisės priklauso Kolegijai, turi raštu informuoti Taikomosios mokslo veiklos centro vadovą (toliau – TMVC).
20. TMVC vadovas kartu su autoriumi įvertina intelektinės nuosavybės veiklos rezultato galimą paklausą rinkoje ir ieško potencialios susidomėjusios organizacijos, sprendžiama, kokia forma turėtų būti saugoma deklaruota intelektinė nuosavybė. Vertinimo metu įvertinamos prototipo kūrimo galimybės bei numatomos tolimesnės komercinimo kryptys – licencijavimas, naujų MTEP sutarčių su verslo įmonėmis inicijavimas, atžalinės įmonės ar startuolio kūrimas ir kt.
21. TMVC vadovas teikia rekomendacijas Kolegijos direktoriui dėl Kolegijai atskleistų intelektinės nuosavybės objektų apsaugos, komercinimo tikslingumo ir būdų. Galutinį sprendimą priima Kolegijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.
22. Nusprendus atlikti gauto intelektinės nuosavybės objekto komercinimą, pelno pasidalijimo sąlygos tarp Kolegijos ir autoriaus nustatomos atskira sutartimi.
23. Tarp organizacijos ir Kolegijos sudaroma paslaugų sutartis, kurioje apibrėžiamos abiejų pusių teisės į IN.
24. Kolegijai nusprendus komercinti pramoninės nuosavybės objektą, Kolegija steigia atžalinę įmonę arba licencijuoja ir / arba atlygintinai perduoda pramoninės nuosavybės objekto teises kitiems juridiniams asmenims.
25. Atžalinės įmonės steigimo atveju, įmonės steigimo išlaidų pasidalijimo, įmonės valdymo, akcinio kapitalo ir pelno pasidalijimo klausimai sprendžiami Kolegijos tarybos posėdžio metu.

V SKYRIUS KONFLIKTŲ SPRENDIMAS

26. Kolegijos darbuotojai, studentai ir (ar) MTEPI veiklų (projektų) partneriai, bendradarbiaudami intelektinės nuosavybės apsaugos, registravimo, vystymo bei

komercinimo procesuose, privalo nesiimti veiksmų, kurie pažeistų Kolegijos, kaip teisių į intelektinės nuosavybės objektą turėtojo, turtines teises.

27. Apie susidariusią ar galimai susidarysiančią konflikto situaciją darbuotojas ir studentas privalo nedelsiant pranešti Kolegijos direktoriui. Kolegijos direktoriaus įsakymu yra sudaroma komisija kilusiam ir (ar) galimai kilsiančiam konfliktui spręsti.
28. Klausimus dėl kilusių konfliktų Kolegija su darbuotojais ir studentais, pirmiausia, sprendžia abipusiu susitarimu. Nepavykus išspręsti šių klausimų taikiai, klausimai dėl interesų konfliktų sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

KOLEGIJOS DARBUOTOJŲ BEI STUDENTŲ INFORMAVIMAS IR MOKYMAS APIE INTELEKTINĘ NUOSAVYBĘ BEI SKATINIMAS KURTI INTELEKTINĖS VEIKLOS REZULTATUS

29. Direktoriaus pavaduotojas studijoms ir mokslui organizuoja nuolatinį darbuotojų ir studentų informavimą bei periodinius mokymus apie intelektinę nuosavybę, jos valdymą, disponavimą ir perdavimą.
30. Direktoriaus pavaduotojas studijoms ir mokslui, įvertinęs konkrečių Kolegijos padalinių veiklos specifiką, taip pat darbuotojų ir studentų poreikius, nustato konkrečius informavimo ir mokymų apie intelektinę nuosavybę būdus ir priemones.
31. Kolegija, atsižvelgdama į savo finansines galimybes, skatina ir sudaro sąlygas Kolegijos darbuotojams ir studentams įgyti žinių apie intelektinės nuosavybės valdymą, disponavimą ir perdavimą, dalyvaujant trečiųjų šalių organizuojamuose mokymuose apie intelektinę nuosavybę.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Visi su intelektinės nuosavybės teisėmis susiję klausimai, neaptarti Apraše, sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
33. Aprašas gali būti keičiamas, papildomas ar panaikinamas Kolegijos direktoriaus įsakymu.
34. Kurdami intelektinę nuosavybę Kolegijos darbuotojai privalo vadovautis viešųjų ir privačių interesų derinimo principais ir vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
35. Jei kyla konfliktas dėl Aprašo II skyriuje nurodytų sąlygų egzistavimo, sąlygų buvimą arba nebuvimą turi įrodyti atitinkamu faktų besiremiantis asmuo.
36. Kolegijos darbuotojai ir studentai, pažeidę Apraše pateiktas nuostatas, atsako Kolegijos vidaus dokumentuose ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.